

Vestre Slidre Kommune

Kommuneplanens arealdel 2020-2028 til 1. gangs offentlig ettersyn

INNLEDENDE BEMERKNINGER TIL PLANEN

Vestre Slidre hytteforening (VSH) bidro med et omfattende innspill til kommuneplanens arealdel 10. mai 2018.

Det har skjedd mye siden den forrige kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2003. Bevisstheten rundt miljø- og klimautfordringen har økt. Vi vet hvor drastisk andelen av naturområder i verden har gått ned de siste årene og hvordan mangfoldet i plante- og dyreliv er redusert. Vi vet også hvordan miljøutslipp påvirker klima og leveforhold negativt. Dette skjer i verden, men det skjer samtidig i Norge og Vestre Slidre. I disse dager opplever vi også en pandemi som igjen viser hvor sårbare vi er for påvirkning.

For å spisse vår vurdering ytterligere: VSH mener vi er i en kritisk fase mht. arealdisponeringen i fjellet, og det i en grad som samfunnsdelen i den nye kommuneplanen i liten grad har fanget opp. Det skyldes ikke manglende framsynthet ved utarbeidelse av samfunnsplanen, men snarere at vi står overfor utviklingstrekk og endringer i naturen og omgivelsene som skjer langt raskere og mer uventet enn før. Det pågående bærekraft-prosjektet i regi av Visit Valdres er også en del av bakteppet i dette bildet.

Før vi gir våre detaljerte og praktiske kommentarer til planforslaget, vil vi derfor liste tre nye forhold som inviterer til en merkbar omlegging av arealforvaltningen framover. Disse perspektivene trenger å speiles i den nye arealplanen:

- 1) Det er i ferd med å bryte fram et nytt syn på klimapolitikken, hvor naturforvaltningen må vesentlig tydeligere inn. Avisa Vårt Land refererte den 20. mai 2020 til kommentarer fra to medlemmer av Stortingets energi- og miljøkomite på bakgrunn av World Wildlife Fund (WWF) sitt høringssvar til Klimakur 2030. I avisa var en opptatt av naturens evne til å lagre karbon. Vi har festet oss ved utsagnet fra Senterpartiets medlem i komiteen, Ole André Myhrvold, som deler synet hos WWF på potensialet som ligger i at norske arealer tar opp karbon. Han vektlegger bruken av skogen og arealene til beite, heller enn vern. Da vil vi legge til at en slik bruk forutsetter et ajourført kunnskapsgrunnlag; Den «flatehogst» som vi har opplevd ved nylige utbygginger av hyttefelt i kommunen synes å være i strid mot den innsikten som nå vokser fram og bekreftes. Tiltak for å hindre gjengroing av fjellområdene vil også måtte tilpasses denne utviklingen.

- 2) Ferdselen i fjellet har øket kraftig i takt med hytteutbyggingen se senere årene, og det gjelder både på heimsida og i statsallmenningen. Vi står i sommersesongen 2020 foran et nytt eksperiment, når mange flere ventes å feriere i eget land pga pandemien. Vi har bare begrenset erfaring fra tiltak som kan gi den nødvendige spredning av bruken i terrenget og i den mest aktuelle ferietiden. Vi er kjent med hvordan enkelte andre større kommuner i lavlandet nå konstaterer at den økte bruken av naturen gjennom pandemien flere steder har gitt en lite bærekraftig slitasje som krever tiltak. For å styrke kunnskapsgrunnlaget for mulige plankonsekvenser framover, har vi drøftet et mulig samarbeid med friluftskoordinatoren i Valdres å sondere muligheten for en planmessig registrering av ferdselen, bl.a. gjennom utplassering av elektroniske tellere. Vi vil selvfølgelig også søke kontakt med Fjellstyret om dette; Det handler om å justere for en utvikling hvor et øket antall brukere gir vesentlig større slitasje og delvis ødeleggelse av både flora og fauna i de mest populære områdene. Vi står mao i akutt fare for å skade avgjørende kvaliteter ved vårt felles rekreasjonsmiljø i fjellet.

- 3) Utviklingen av nye, hytterelaterte næringer og produkter er i emning, noe vi mener kan gi nye typer av verdiskaping for fastboende som gjør både grunneiere og kommune mindre avhengige av det kraftige omfanget av tomtsalg og nybygging av hytter. Det mener vi er mulig på kort sikt, og i alle fall i stor grad innenfor denne planperioden. Omlegging og vitalisering av jordbruket og styrking av stølskulturen, både aktuelt og historisk hører også med; Hytteforeningen vil gjerne være en medspiller i dette. Derfor har vi også i møte med kommunen, ved ordfører, rådmann og landbruksrådgiver den 17.2. i år tatt opp mulighetene vi ser for et slikt tydeligere felles utviklingsengasjement. Dette regner vi med å vende tilbake til etter at samhandlingen er normalisert etter pandemien.

Forslaget til arealdel for kommuneplanen har mange positive elementer. Det viktigste er at det er opprettet en fjellgrense mot utbygging for å bevare sammenhengende natur og friluftsområder. Selv om dette ikke er en juridisk grense, er det en sterk markering framover. Det er også avsatt et ubebyggt område nord for Dinglane som skal binde sammen området fra Ålfjell via Syndisfjellet til Rennefjell og Storehovda i Vang. Dette var et av VSHs innspill i forarbeidet til planen. Ved konsekvensutgreiing av utbyggingsinnspill er både kote 1050 og kote 1030 markert. VSH mener at konsekvensutgreiinga av innspillene viser at fjellgrensen i den nye kommuneplanen bør tilpasses landskapet, men prinsipielt ligge fast på kote 1030.

Et annet meget viktig grep er at området på østsiden av Søndre Syndin har fått vernestatus som viktig kulturmiljø. Dette har vært ønsket av grunneierne. At området rundt Syndin, med

det vakre fjellvannet, stølene, beitedyrene og kulturlandskapet, får en vernestatus, er meget positivt. Området er en attraksjon som er med på å gi Vestre Slidre en unik merverdi.

VSH er også glad for at nye utbyggingsområder er drastisk begrenset i forhold til den eksisterende kommuneplanen fra 2003. Det gir langt større forutsigbarhet.

Det har de siste årene vært stort utbyggingspress i planområdet. Mange hytter skaper interessekonflikter mellom utbyggerne og fellesskapet og almene friluftsinnteresser. Andre næringer som husdyrhold og beite blir også skadelidende over tid. I dokumentet **PLANSKILDRING 1.3 Formål**, er det følgende formulering, sitat: « *..ei hovedoppgåve er å finne eigna areal til fritidsbustader, samstundes som ein tek vare på kultur- og naturverdiar.* » Det er ganske åpenbart at de store flateutbyggingene på for eksempel Veståsen går hardt ut over både naturverdier og kulturverdier. Landskapet endres dramatisk og kulturlandskapet med arts mangfold, beiteland og nedlagte stølsområder må stadig vike for hyttene. Et utbygd område vil være endret for alltid. I tillegg kommer spørsmålet om klima og miljø ved nedbygging av natur. Denne problemstillingen burde også vært en del av HEILSKAPELEG KONSEKVENTUTGRIERING.

Dagens pandemi reiser et nytt spørsmål. Sterk hytteutbygging stiller større krav til det kommunen må levere av tjenester, blant annet helsetjenester. I en stram kommuneøkonomi kan dette lett bli en belastning. Dette er heller ikke konsekvensutredet.

Pr i dag er det ca 2700 hytter i Vestre Slidre. I PLANSKILDRING beskrives en tomtereserve på ca 1500 tomter. Det er i tillegg planlagt ca 900 -1000 nye tomter fram til 2028. Samlet er dette nesten en fordobling av hytter. Det er imidlertid grunn til å tro at det vil ta mange år å få bygget ut alle disse tomtene. Det er derfor et stort spørsmål om man ikke bør redusere antall nye tomter i planen.

Kommunens argument for den omfattende utbyggingen er blant annet utbygging av kommunalt VA-anlegg fra Vaset til Pyttingen i tracé fra Vasetvann via Krokåni til Syndin. Dette er et stort og ambisiøst prosjekt med store konsekvenser. Dette prosjektet må også finansieres og det må settes en tidsramme. Det er begrenset hva den enkelte hytteeier kan bidra med.

Vestre Slidre er en landbrukskommune der bevisstheten om forvaltning av naturressurser, historisk står sterkt. Dette kunne ha satt et sterkere preg på planen. VSH hadde ønsket at kommuneplanen og arealdelen hadde en mer spisset og fremtidsrettet politisk visjon for utvikling og vekst i kommunen med vekt på klima og miljø. Vi mener det er behov for en mer overordnet konsekvensutredning for hva videre utbygging av fjellområdene innebærer, med svar på hvordan de negative konsekvensene skal reduseres. Hva skjer med landskap og naturmangfold i de områdene som nå blir omfattende utbygget? Hvordan bevares viktige

naturområder for framtiden? Hva skjer med beite og dyreliv, stølsveier og stinett. Hvor og hvordan legges ny infrastruktur på en mest mulig skånsom måte og hvordan bygger man videre på eksisterende infrastruktur? Og hvor er det, på grunnlag av en slik ny analyse, naturlig å legge til rette for ny utbygging? Er en bærekraftig utbygging mulig, eller fortsetter trenden med å bruke ikke fornybare naturressurser? Alt dette er ikke grunneiers eller utbyggers ansvar. Det er kommunen som legger premissene.

Byggebransjen i Norge er allerede tvunget til å se på en ny og bedre praksis ved utbygginger. Det gjelder både oppføring av nybygg og anleggsvirksomhet. Skal framtidas hytter være så store? Kan man tenke seg klyngebebyggelse for å frigjøre naturområder? Rent praktisk kan Vestre Slidre kommune også stille krav ved hytteutbygging knyttet til klima og miljø og med krav til dokumentasjon av gode løsninger. Det vil være en god investering for framtida.

Bemerkninger til planen for øvrig er redigert i henhold til utlevert materiale der dette er mulig. VSH har bare uttalt seg på punkter som har relevans for bruk og utbygging av fjellområdene i Vestre Slidre.

PLANSKILDRING

1.3 Formål sitat: «finna eigna areal til fritidsbustader, samstundes som ein tek vare på kultur- og naturverdiar»

Tabell 1). Arealrekneskap for nye og eksisterende område

Det er i løpet av de siste fem årene godkjent en rekke områder for utbygging i Vestfjella, fra Vaset til Pyttingen. På Veståsen er de største godkjente utbyggingene Høyset panorama (220 tomter, ca 100 ubebygde), Mo hyttegrend (ca 240 tomter på hver side av Veståsvegen, mange ubebygde) og fortetting av Brakastølen (ca 210 tomter, alle ubebygde). Det er også nylig sendt ut varsel om oppstart av reguleringsplan for Nedre Høyset i forlengelsen av Høyset panorama (estimert antall ca 190 nye tomter) i henhold til gammel kommuneplan. I den nye kommuneplanen videreføres Nedre Høyset. I tillegg kommer omfattende utbygging på Knippeset og 60 foreslåtte tomter over Skrøvikstølen. Veståsen vil, med de foreliggende planene, få en nærmest kontinuerlig, tett utbygging fra Vaset til Knippeset. Både fjern- og nærvirkning av åsen vil bli varig endret.

PLANSKILDRING tabell 4 viser at kommunen har ca 1500 godkjente, ubebygde tomter til fritidsbebyggelse. Tabell 6 viser at det er planlagt å bruke nye 3030 daa til fritidsboliger i planperioden på 8 år. Det tilsvarer ca 900 tomter.

VSH mener at med en så stor tomtereserve og med økte krav til klima og miljø, er det all grunn til å se kritisk på nye utbyggingsområder i denne perioden.

8.3 Landbruk-, natur-, og friluftsområde samt reindrift

På plankartet er det tegnet inn en fjellgrense omtrent lang kote 1050, mens det i konsekvensutgreiingen også er markert en kote 1030. Hytteforeningen har, i sitt innspill til kommuneplanens arealdel, bedt om at det sikres et sammenhengende friluftsområde fra Ålfjell til Storehovda i Vang. For å sikre et slikt område, er det mange steder vesentlig at grensen legges på kote 1030 og ikke kote 1050 og at grensen tilpasses natur og terreng. Det gjelder for eksempel det begrensede, sammenhengende fjellområdet langs Veståsen, og området ved Kvislasyndin. Her har hyttene etter hvert krøpet lenger og lenger oppover. Det er også kritisk langs Fiskeløyse der deler av området langs vannet ikke er vernet mot utbygging, ut over grensen mot bygging ved sjø. Stien rundt Fiskeløyse er mye brukt og området er et attraktivt og aktivt turområde.

Fjellgrensen gjelder også flere innspill til utbygginger.

Det må markeres brede, ubebygde korridorer for stier og løyper mellom Knippeset og Syndisfjellet.

VSH mener fjellgrensen må legges langs kote 1030 for å sikre framtidig friluftsliv og rekreasjon. Denne grensen må håndheves. Tidligere reguleringer hvor det i enkelte tilfeller har vært tillatt bygging over kote 1050, kan ikke være et argument for å fortsette å gi unntak eller flytte grensen.

8.6.5 Skiløypekart

Ved mange av utbyggingsinnspillene er det konflikt mellom skiløyper og utbygging. Det gjelder for eksempel langs Midtre Syndin. Erfaringsmessig er det skiløypa som taper og får en ugunstig plassering. Dette er svært uheldig. For å unngå slike konflikter haster det med å utarbeide en overordnet ski- og løypeplan som binder opp reguleringsplanarbeidet.

VSH mener det haster med å få utarbeidet en bindende sti- og løypeplan for bebygde og ubebygde områder. Der det fremdeles er mulig, må det avsettes hensynssoner langs viktige skiløyper og turstier slik at disse ligger i naturområder.

FØRESEGNER OG RETNINGSLINJER

Praksis ved større hytteutbygginger i dag, er ofte å snauhogge området og å omfordele store mengder masser. Dette forenkler utbyggingen, men har store miljøkonsekvenser fordi fotavtrykket av utbyggingen blir stort. Det gjelder spesielt i bratt terreng. De fleste hyttene er planlagt for flatt terreng og bygges på en fylling som avviker betydelig fra det naturlige terrenget. Det stilles heller ikke krav til ubebygde areal, grønne korridorer mellom hytteområdene. Alt dette gjør at de store utbygde områdene blir svært dominerende hyttebyer uten at dette er et uttrykt politisk ønske. Det fremmes heller ikke alltid

rekkefølgekrav slik at vann og avløp er sikret før utbygging. Skiløyper ivaretas, men ofte ved flytting og trange korridorer mellom hyttene. Det stilles ikke krav til dokumentasjon av stier i områdene og heller ikke til internkommunikasjon for gående ut over bilvegnettet.

Praksis samsvarer i liten grad med FØRESEGNER OG RETNINGSLINJER i den nye kommuneplanen. Oppgaven blir nå å sørge for at føresegnene blir fulgt opp og at det ikke lett gis dispensasjon.

1.3 Rekkefølgekrav for teknisk og sosial infrastruktur

Kommunens argument for den omfattende utbyggingen av hytter er blant annet utbygging av en ny kommunal VA struktur, knyttet til dagens renseanlegg på Vaset, fra Vaset til Pyttingen i tracé fra Vasetvann via Krokåni til Syndin. Dette er et veldig ambisiøst prosjekt som må finansieres.

VSH mener at framdrift og finansiering av nytt VA-anlegg må være avklart før dette brukes som hovedargument for store utbygginger som Knippeset og Nedre Høyset.

Når det gjelder **trafikksikker tilkomstveg* og **løype til avkøyring*, har det ved flere reguleringssaker vært uenighet om veirett og vedlikeholdsplikt. Slike forhold bør være avklart før planen godkjennes.

1.5 Bygge- og anleggstiltak mot vassdrag (8.4 PLANSKILDRING)

Vestre Slidre har satt en grense på 50 meter for oppføring av hytter langs vassdrag. Dette er en videreføring av dagens grense. Mange kommuner har, for å hindre forurensing, ivareta allmenn ferdsel og natur og miljø, satt grensen til 100 meter.

Fjellet i Vestre Slidre har en rekke vakre og karakteristiske vann og vassdrag med tilhørende myrområder. Områdene er ikke bare vakre, de er også habitat for en rekke arter. For mange dyr er dette trekkområder og drikkevannskilder. Omfattende hytteutbygging truer disse områdene.

Ved Midtre Syndin er det over tid bygget mange hytter langs vannet. Vannet har uakseptabelt høy forurensing, antagelig fra hytteutslipp. Hyttene privatiserer også strandsonen.

I planen er det foreslått en sterkere utbygging av hytter langs Krokåni både ved Nedre Høyset og opp mot sørenden av Sørre Syndin. Hvis hele eller deler av denne utbyggingen tillates, vil elvas spesielle karakter, jmf. navnet Krokåni, trues.

VSH mener at byggegrensen for hytter langs Krokåni, Søndre og Midtre Syndin og andre vann i området, må utvides til 100 meter, med nødvendige tilpasninger til allerede utbygde hytter, naust, uthus o.l. . Dette er i tråd med Plan- og bygningslovens prinsipp «i 100 meter

beltet langs vassdrag skal det tas særlige hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre almene interesser». Dette punktet er ikke påbudt, men anbefales nå også for innlandet.

1.10 Omsyn til eksisterande bygningar, kulturminner og kulturmiljø (8.3 PLANSKILDRING)

Fjellområdene i Vestre Slidre har en rekke stølsområder. I forarbeidet til Kommuneplanen var det stor enighet om at stølsområdene i Vestre Slidre er unike og må bevares.

Stølsområdene er behandlet under **7.2 Soner med særlege omsyn, 7.2.1 Område med særlig verdifullt kulturlandskap – stølsområder utanom Vestre Slidre statsalmenning**. I kulturminneplan fra 2017 er bare statsalmenningen, Garbergfeltet og Kvislasyndin nevnt. Tabell 7/8.5.3.1 Planskilddring.

Stølsområdene er i plankartet markert på kartet med koden 570 (bevaring og kulturmiljø). Det er liten forklaring på omfanget av markeringen, hva som defineres som stølsområde, og hvilke hensynssoner som gjelder. Et spørsmål er for eksempel, hvilket vern har støler hvor virksomheten er lagt ned eller legges ned i framtida? I **tabell 5: Område med særleg verdifulle kulturlandskap** er det under **H570-2 Intakt stølslandskap** bare nevnt Kvislasyndin. VSH mener det er en rekke støler som bør komme under denne kategorien, mens andre støler kan ha et mer begrenset landskapsvern. Hytteforeningen er opptatt av at både nær- og fjernvirkning ivaretas. En sel ligger sjelden alene. Stølen består av en rekke bygninger også naust, jorder og beiteområder/kulturlandskap som hører sammen, og som samlet er viktige kulturminner. Vi er også opptatt av at de eldste selene, utløer osv holdes i hevd. Det tradisjonelle selet er lite og ofte lavt. Dagens hytter har et uttrykk som er fremmed i stølssammenheng.

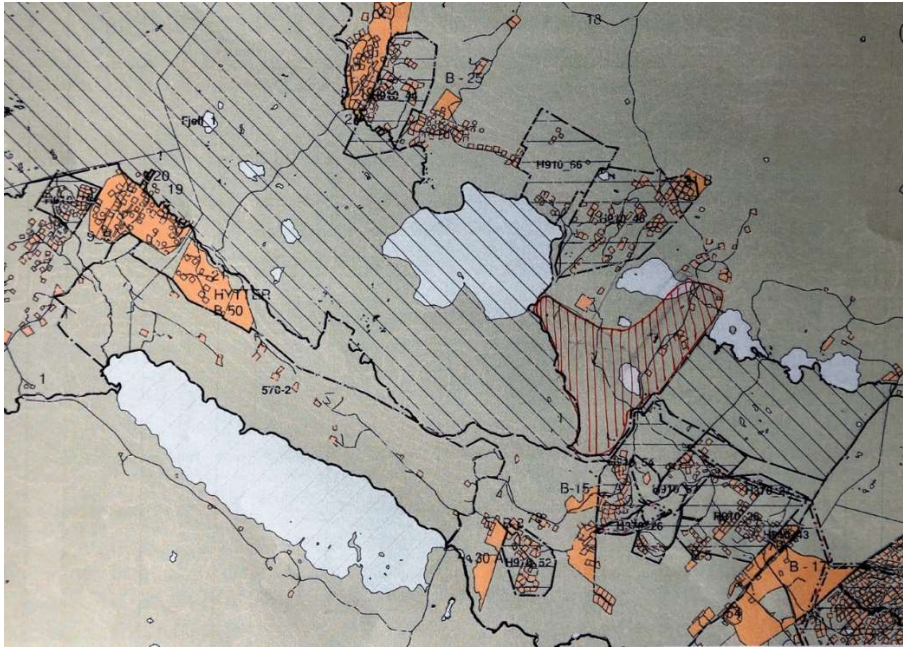
Utbygging av dyrka mark på fjellet er helt unødvendig.

Hytteforeningen er også opptatt av at stølsområdene drives bærekraftig slik at inngrep som fremmer landbruksaktivitet tillates.

VSH ber om at flere stølsområder tas inn i tabell 5, og at det defineres hensynssoner rundt stølene der hyttebygging ikke tillates. Dette er for å sikre stølsområdene for framtida og å ha forutsigbare retningslinjer når områder ønsket utbygget.

VSH ser med glede at området fra Preststølen til Grokinn ikke er medtatt som byggeområde. Dette vakre området, med en blanding av flere gamle støler, kulturlandskap, myrer og vann (noe gammel stølsvei er bevart ved siden av den omlagte veien) er viktig å bevare av flere årsaker. Området har blant annet et stort artsmangfold av planter. Preststølen er også utgangspunkt for turer til Fiskeløyse.

VSH mener at det vakre stølsområdet fra Preststølen til Grokinn må få vernestatus som kulturmiljø, som en utvidelse av det avsatte området vest for Dinglane.

Rød skravur markerer et omtrentlig omriss av området rundt Preststølen som ønskes vernet.

2.2 Utbyggingsvolum og estetikk

Planen legger opp til å tillate svært store hytter med BYA=186 kvm og BYA=216 kvm. Store hytter, omfattende infrastruktur, masseforflytting og snauhugst bidrar sterkt til at dagens utbygging blir svært dominerende og også har et altfor stort miljøavtrykk.

VSH mener at dagens hytter er for store og at tillatt BYA i større grad bør differensieres og reduseres.

2.2.3.1 Utnyttingsgrad og bygningsvolum

Det bør skilles mellom utbygging i bratt og slakt terreng. **I bratt terreng bør tillatt BYA reduseres. Det kan for eksempel ikke bygges tun i bratt terreng.**

2.2.3.1-2 Utforming/krav til bygg

Det er en økende praksis at det settes opp gjerde rundt nye hytter. Selv om det er satt en arealramme fra kommunen, fører inngjerding, større hytter og økt tetthet til privatisering og «urbanisering» av områdene. Det hindrer også naturlig ferdsel av dyr og mennesker utenom veinettet, beiting osv

For å motvirke privatisering av hytteområdene, må det ved framtidige byggeprosjekter stilles krav om avsetting av ubebygde grønne striper/fellesområder mellom mindre, tette hytteklynger. Dette er i tråd med «bygg tett filosofien» for å unngå store miljøavtrykk. Ser en tilbake, er det ikke så mange år siden praksisen med at grunneier måtte avstå en vesentlig andel av tomtarealet til offentlig friareal.

2.2.3.1-3 Krav til terrenginngrep

Utbygging i bratt terreng fører ofte til store terrenginngrep og endret landskap.

Omfattende utfylling på hyttetomta gjør utbyggingen mer dominerende og lager et større

miljømessig fotavtrykk. Det synes dessverre også mye mot maksutfylling ved utbygging. Utbygging skal følge Stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer og veiledere, blant annet T-1450. T-1450 «Utbygging tilpasset landskapet, jfr. Den europeiske landskapskonvensjonen og veileder for planlegging av fritidsbebyggelse», anbefaler maks hyttebredder på 5,5 meter - 6 meter i bratt terreng med helning på mellom 1:4 og 1:6. Kommunens framlegg opererer i dag med hyttebredde på 8 meter.

VSH ber om at tillatt hyttebredde, der det opprinnelige terrenget er mellom 1:4 og 1:6, settes til 6,0 meter som er den anbefalte hyttebredden i T-1450. Hytteforeningen mener at det må stilles krav til at hyttene i bratt terreng bygges langsmed terrenget og uten «oppstoge».

Bygging på myr

Vi vet i dag at myrområdene er naturens naturlige svamp som opptar og magasinerer overflatevann og hindrer flom. Vi vet også at myrene binder store mengder CO₂. Det er tidligere gitt mange svært uheldige dispensasjoner for drenering og bygging på myr, blant annet ved Ulset.

VSH ber om at kommunen håndhever et absolutt forbud mot bygging på myr.

Del 2: Retningslinjer for dispensasjoner

VII. Nye vegar og parkeringsplassar

«Tiltaket skal ikke bryte eksisterande langrennsløyper»

Se Planskildring 8.6.5 om skiløypekart.

Tidligere utbygginger har ofte ført til konflikt mellom offentlige skiløyper, utbygging og private brøytede hytteveier. Løsningen ved nybygging har ofte vært å flytte skiløypa i stedet for å tilpasse bebyggelse og veier. Eksempler på konflikt er Høyset panorama, med bygging langs og flytting av hovedskiløypa. Knippeset, Lehovd og området Kvislasyndin har mange uheldige kryssinger. Ved Kvislasyndin dukker det for eksempel stadig opp nye hytteveier som brøytes. Dette er direkte farlig fordi skiløypene kommer ned fra fjellet og skiløperne får stor fart.

Det er meget positivt at dette tas opp som egen føresegn.

Tidligere ble veinettet brukt til skiløyper på vinteren. Dette var egentlig en god løsning for skiløypene. Prinsippet med å flytte løypene vekk fra veiene, hvis disse skal brøytes er positivt, men det er krevende å finne gode, varige traceer.

Vedlegg fargekart

VSH er positiv til at det settes restriksjoner på fargebruken og at det benyttes mørke farger ved beising av hytta.

Bestemmelser for farger slik det er angitt for vindskier og hjørnekasser bør i tillegg til vindskier også gjelde vinduer og vindusomramming.

HEILSKAPLEG KONSEKVENSGREIING

STØRRE FORESLÅTTE UTBYGGINGER

VASET

Turvei rundt Vasetvann

VSH er positive til en turvei rundt Vasetvannet.

Veien bør maksimalt ha en bredde på 3 meter og må ledes utenom våtmarkssområdet i enden av vannet og via brua på veien mot Søndre Trollhovd. På vestsiden av vannet må turveien delvis følge stølsveiene for å unngå for store inngrep.

Innspill B-28 Fritidsbustader Vasetlia (125 daa – 35)

Området ligger i et populært tur- og utfartsområde ved Gomobu. Vegetasjonen er preget av at dette er et gammelt stølsområde. Stølshusene står fremdeles. Det er et viktig utgangspunkt for løyper, hovedstier og mer lokale stier som berøres av utbyggingen.

Utbyggingen kommer høyt i terrenget til tross for at kommunen har trukket det noe ned mot Gomobu. Terrenget er bratt og selv om utbyggingen kommer under kote 980, vil den med nødvendige utfyllinger og masseforflytninger, bli godt synlig på grensen til snaufjellet. Prøvestølen blir helt innebygget. VSH stiller også spørsmålsteget ved om utbyggingen går på bekostning av naturmangfold ved at dyrelivet presses bort fra skogsbeltet.

Da Vasetlia ble bygd ut, var forståelsen at lenger oppe skulle det ikke bygges.

VSH ber om at denne utbyggingen skrinlegges. Utbyggingen er benevnt som fortetting. Dette er ikke fortetting, men utbygging. Utbyggingen vil bli svært synlig og vil ligge ovenfor det som i dag betraktes som grensen mot fjellområdet og stølsvidda.

VESTÅSEN

I følge tabell 4. er det tilsammen ca 1500 tomter som foreløpig ikke er utnyttet på Vestfjellet. Mange av disse ligger på Veståsen. Her er det tidligere godkjent flere store utbyggingsområder. Mye av dette er foreløpig ubebygget. Ut fra de store tallene for ubebygde tomter, virker det unødvendig å starte nye store feltutbygginger som Nedre Høyset og Knippeset.

Innspill 8-80 – Høyset Panorama aktivitetsområde

I forbindelse med utbyggingen av Høyset Panorama er det foreslått å bygge et aktivitetsområde for skileik. Det foreslåtte området omfatter hele NV åssiden av Storhovd. Hvis dette gjennomføres, vil det ikke lenger være et sammenhengende friområde

fra Ålfjell til Knippeset. Hytteforeningen ser ikke behovet for å tilrettelegge for aktivitet i et område som i seg selv har alle kvaliteter for friluftsliv. Ny brøytet vei og parkeringsplass inn i dette området, samt varmetue (ca. 1030 moh) vil bare ødelegge for opplevelsen av fjellområdet både sommer som vinter.

Det eksisterende skileikområdet ved Vaset har gode parkeringsområder og kort til serveringssteder og dekker behovet for tilrettelagte områder.

VSH ber om at det planlagte aktivitets- og skileikområdet, i forbindelse med Høyset panorama, skrinlegges.

Innspill Fritidsbustader Høyset nedre (690 daa – 197 tomter) - Eksisterende kommuneplan

Det største nye foreslåtte utbyggingsfeltet er Nedre Høyset. Det er en del av kommuneplanen fra 2003 og er foreslått videreført. Området er en fortsettelse av Høyset panorama med samme utbygger. Samlet er dette en utbygging med over 400 tomter, hvorav ca 190 på Høyset nedre.

Vi viser til VSHs høringsuttalelse i forbindelse med oppstart av reguleringsarbeidet for Nedre Høyset.

VSH ber om at utbyggingen på Nedre Høyset skrinlegges i denne omgang.

Vi viser til VSHs høringsuttalelse i forbindelse med oppstart av reguleringsarbeid for Nedre Høyset. Dette er en omfattende utbygging med ca 190 tomter. Området ligger i forlengelsen av Høyset panorama, med samme utbygger. Det er fremdeles 100 ubebygde tomter i Høyset panorama.

Innspill B-36 Fritidsbustader Veståsen (245 daa og 70 tomter)

Foreslått område er det siste ubebygde området mot vest på oversida av Knippesetvegen, mellom Pålset og Knippeset. Det ligger mellom utbyggingen av Høyset Panorama og Mo hyttegrennd. Det foreslåtte området er trukket litt ned i lia fra den karakteristiske *feta* (sletta). En eventuell utbygging vil antagelig ikke være synlig fra hovedskiløypa, men antagelig synlig fra Landsrudfeten. Nederst mot vest grenser området mot Skrøvikstølen og stølsvegen fram til stølen. Stølsjordene som går helt ned til Knippesetvegen, er i drift. Det ligger også en støl på nedsida av Knippesetvegen. Området ligger idyllisk til i kulturlandskap, åpent og fritt, med flott utsikt. Stølsvegen langs Steinsrudstølen brukes mye som turvei for lokale turer i ettermiddagssola.

VSH ber om at dette området ikke utbygges i denne omgang. Det er allerede svært mange regulerte tomter på Veståsen. Hvis dette området skal bygges ut, bør det uansett innskrenkes noe og starte litt opp i lia slik at stølsvegen til Skrøvik- og Steinsrudstølen fremdeles blir liggende fritt uten å ligge i et hytteområde. Dette er en mye brukt turvei.

KNIPPESET

Knippeset er et gammelt stølsområde med jorder og en del intakt stølsbebyggelse. Området har et åpent preg etter mange års beiting, men vil over tid gro igjen uten aktiv forvaltning. Området som er foreslått utbygget er samlet omfattende. Det bør reduseres.

Det er over tid bygget en del hytter i området, men de er foreløpig relativt og beskjedne i størrelse og ligger lite eksponert. Det er flere forslag til videre utbygging på Knippeset. Foreslått område er omfattende. Tillatt hyttestørrelse vil gjøre at ny bebyggelse blir langt mer dominerende enn det som er bygget til nå. Det er derfor viktig at ny utbygging tar hensyn til stølsområdene og ikke dominerer området.

VSH mener primært at utbyggingen bør utsettes eller begrenses i denne omgang.

Hvis området likevel utbygges, er følgende viktig:

- Utbygging nord-vest for Trollhovdvegen må unngås for at det åpne stølspreget ikke skal forsvinne helt.
- Hovedskiløypa fra Ålfjell til Knippeset og videre mot Murkeli må skjermes med en omfattende hensynssone slik at den får preg av å gå i et naturområde ikke gjennom en hytteby, slik tilfellet vil bli med løypa gjennom Mo hyttegren.
- Stølsveien, parallelt med Knippesetvegen mot Vaset, er en viktig turvei. Den må skjermes mot hyttebygging.
- Det må avsettes definerte, grønne friområder gjennom området for ferdsel og aktivitet for dyr og mennesker.

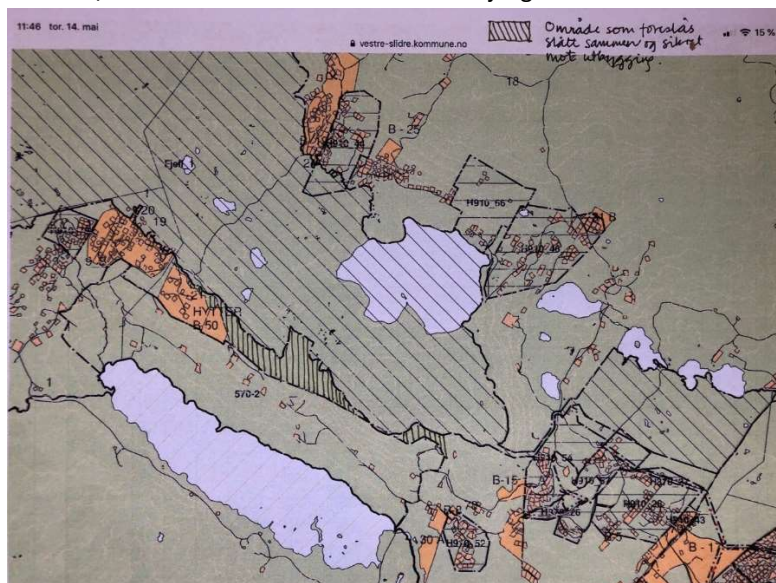
SØNDRE SYNDIN

Viktig kulturvernområde langs Søndre Syndins mot nord

VSH er svært positiv til et kulturvernområde langs Søndre Syndin. Området er vakkert med støler og kulturlandskap og er stort sett uten hytter. Det er sammen med fjellområdet mot Fiskeløyse, et viktig beiteområde. På plankartet gjenstår en åpen sone mellom vernesonen og fjellgrensa. Der det markerte området er bredest er det et lite skar øst for åsdraget med en fjellbekk. Her går også stølsveien fra Syndin og over til Fiskeløyse. Det ville være trist om dette området noen gang ble bygget ut.

VSH foreslår at fjellgrensen dras ned og samsvarer med kulturvernområdet, slik den skraverte markeringen på kartet viser.

Skravert/markert område foreslås innenfor fjellgrensen

Innspill B30- A

21 fritidsbustader Frigstad (67daa – 19 eininger)

Området ligger åpent til på snaufjellet på tvers av hovedskiløypa (Vestfjellløypene) og ned mot Krokåni. En del av området er myr. Utbygging her vil bli svært dominerende i forhold til utsynet når en kommer opp myrområdene på hovedskiløypa (fra Trollhovdvegen og broa over Krokåni) og ser det storslåtte utsynet nordover via Søndre Syndin, Gilafjell/Kruk og Grindane. Vinterstid er dette en av de mest brukte skiløypene. En utbygging vil også forstyrre inntrykket av stølsområdet ved Vikssyndin. Stølsområdet er vakkert, relativt stort og godt definert. Det går helt ned til Søndre Syndin og inkluderer naustene.

En eventuell utbygging vil også bryte med den dominerende landskapsretningen fordi grunneiers eiendom har en langstrakt form. Bygging på tvers er svært uheldig i en så åpen situasjon.

VSH ber om at denne svært uheldige utbyggingen skrinlegges.

Området ligger meget eksponert til i åpent lende nær Krokåni og på tvers av terrenget og hovedskiløypa (Vestfjellløypene). En utbygging vil bli svært dominerende i forhold til det åpne landskapet, søndre Syndin, det levende stølsområdet og det foreslåtte kulturvernområdet. All eldre utbygging ligger for øvrig i skogsområdet langs med åsen.

KVISLASYNDIN

21-A og B-50 Fritidsbustader Kvislasyndin (224 daa - 64)

VSH ber om at all ny utbygging legges nedenfor kote 1030.

Svarthamar

21-A og 24 Fritidsbustader Svarthamar (232 daa – 66)

VSH ber om at all ny utbygging legges nedenfor kote 1030.

MIDTRE SYNDIN

Det må ikke bygges mer i strandsonen på Midtre Syndin. Det er viktig for friluftsliv på og langs vannet, og veldig viktig for skiløypa langs vannet. Slik VSH ser det kommer strandlinja langs Midtre Syndin inn under Plan og bygningsloven sitt forbud mot bygging i strandsonen langs vassdrag (§1-8).

TURVEI LANGS MIDTRE SYNDIN

VSH mener at det må utarbeides en helhetlig plan for en eventuell turvei langs Midtre Syndins østside. Bredde på turveien må ikke være over 2 meter. Traséen må tegnes inn på et kart, og det må være en plan for hvordan den skal fullføres.

Innspill 25 A, B, C: Fortetting på Pyttingen – Midtre Syndin

Positivt å avvise fortetting ved Pyttingen.

Innspill 27: Nina Neståker på Syndin

Området nederst mot Midtre Syndin må etter vårt syn ikke bygges ut. Det vil ødelegge både strandsonen og skiløypa langs vannet. Et absolutt minimum må være 100 meters sone langs vannet, men vi mener nye hytter i nedre del her må unngås.

VSH mener at denne utbyggingen bør skrinlegges pga hensynet til strandsone og skiløype.

Innspill 40: Vidar Tørstad.

Nye kryss skiløype/vei må unngås, og det ser ut til å være mulig.

Det er viktig å sikre en god trase for «Midtløypa» (skiløype).

Innspill B-21: Fortetting av felt 3 og 4: Midtre Syndin

Utbygging av dette området vil ødelegge for «Midtløypa». Dette er en veldig viktig adkomstløype fra veldig mange hytter for å komme til de øvrige løypene. Samtidig vil det på mange uværsdager være et viktig alternativ for å komme seg ut på skitur. På vedlagt kartskisse får løypa en merkelig sving som vil være unaturlig på tur. Hvordan er det tenkt at den skal gå videre sørover. Å sikre «midtløypa» som trasé for skiløype har vært et stort ønske fra mange. Løypa langs vannet er også svært viktig som skiløype. Men VSH er usikker på om det er klokt å ødelegge «midtløypa» for å finansiere grusvei langs vannet.

Dette området vil også bli en spiss ned i et område som er ubebygd

VSH mener at denne utbyggingen må skrinlegges.

Innspill B-27: Sleddudn – Syndin

Veldig positivt at dette området ikke tas med. Områder så høyt bør ikke bygges ut. Dette ligger over det som bør defineres som fjellgrense.

Innspill B-43: Torbjørn Høyme

Dersom området nedenfor vegen skal bygges ut er, det viktig å sikre en god trase for «midtløypa». Vi har tidligere foreslått å legge denne over stølsjordet på Høymestølen, da vil vi redusere noen veikrysninger, men den vil gå gjennom del B av dette forslaget.

INNSPILL SOM PÅVIRKES AV FJELLGRENSE PÅ 1030 MOH

En fjellgrense er en god rettesnor. For at den skal være virksom må den også håndheves. En fjellgrense på kote 1030 får konsekvenser for de følgende innspillene om regulering til fritidsbolig. Konsekvensen må være at utbygging over kote 1030 avslås.:

Innspill 1 Fritidsbustad (Eiksrud/Lyngstad/Dokkehaugen)

Innspill 9B Fortetting av felt 11 – Kvislasyndin

Innspill 13 Utviding av Høyset Panorama.

Innspillet utgår pga. eksisterende tomterese, men også høyden og et sammenhengende friluftsområde, bør være et argument for avslaget.

Innspill 19 og 20 Utviding av eksisterende felt 11 – Kvislasyndin (Anne Marte og Embrik Før)

Innspill 21 A Utviding av felt 12 NV – Andris Øygard

Innspill 21B Fortetting av felt 11

Innspill 24 Utviding av hyttefelt på Svarthamar

Innspill B-2 del B Fortetting av Landsrud hyttegrend

Dette er et mye brukt utgangspunkt for turer.

VSH mener at skiløypa og turstien på sletta under høydedraget (i forlengelsen av hyttevegen) må skjermes mot hyttebygging og at det ikke må bygges på oversiden av vegen.

Innspill B-24 Fortetting av Brakastølen.

Innspillet utgår pga. eksisterende tomterese, men også høyden bør være et argument for avslaget.

Innspill B-26 Ulven. Innspillet utgår pga. eksisterende tomterese, men også høyden bør være et argument for avslaget.

Innspill B-30 Viksyndin.